

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra OM DEN CLAUSENSKE INJURIE-SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 362.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig05val-shoot-idm140040104082080.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Er det ikke dog mærkeligt, at Prof. Clausen, der er saa øm over hvad han kalder sin *videnskabelige Frihed*, aldrig nævner den *Samvittigheds-Frihed*, som baade er af langt mere ubetinget Vigtighed, og er Millioners Trang, naar hin er knapt et Hundredes! Er det dog ikke en heel besynderlig Paastand, at Folket skal lade sin Tro bestride, af dem der sættes til 363 at nære og forsvare den, blot for at Disse ikke skal lide noget Skaar i deres videnskabelige Frihed; og hvad skal jeg kalde det Træk hos Professoren, hvormed han bestandig ignorerer den *virkelige Modsætning i Troen*, der dog er ham velbekiendt, og maa avle den samme Overbeviisning hos ham, som hos os, at *enten* maa en kirkelig Skilsmisse finde Sted, eller ogsaa maa Et af To: *Luthers Tro* eller *Glansens Lærdom* forgaae! Jeg, hvem Man kalder Zelot, har ret med Flid stræbt at vise, at om ogsaa Stats-Kirkens Hoved vilde paalægge Modstanderne Taushed, saa maatte oplyste Christne dog indstændig bede, at det maatte undes Disse, uden al borgerlig Ulæmpe, at træde ud af Stats-Kirken, men den humane, liberale Prof. Clausen ymter end ikke om, naar han vil have vore Munde kirkelig tilstoppede, at det da naturligt maatte tillades os, at gaae ud, og tage den Tro med os, vi ikke kunde taale, han kaldte Overtro? Jeg veed derfor sandelig ikke, hvorledes Professor Clausen vil bringe Sammenhæng og Consistens i sin Tanke-Gang, saalænge han ikke vil og tør paastaae, hvad der bestandig synes dunkelt at svæve for ham, at da han beskikkedes til *Præste-Lærer*, forpligtedes han slet ikke til at følge Stats-Kirkens Lærdom, men blev *vor Pave*, med en ligesaa gyldig, men langt mere udstrakt Fuldmagt, end Paven i Rom, saa Almuen, og Læg-Mand i det Hele, skal uden Knur lade ham og dem som han udsender skalte og valte med deres Tro efter eget Tykke, og vi saakaldte studeerte Folk, skal vel have Lov til at gjøre beskedne Indsigelser mod Et og Andet, men vove vi at erklære hans *Lærdom* for vrang, uchristelig, anti-luthersk, og derfor utaalelig i den Kirke vi tilhøre, da maa Regieringen, som hans *verdslige Arm*, lukke vor Mund og forseigle vor Pen, da hans *Lærdom er helliget af hans Embede*, og hans Virksomhed nødvendig lammes, naar der ikke troes paa ham. Kun en saadan Paastand, som Prof. dog vist ikke vil vedkiende sig, kunde, i mine Øine, give hans i Christenheden, saavidt jeg veed, *mageløse Adfærd* Hold[n]ing og Conseqvents; men vil han lyde et godt Raad, da skal han hellere, ligesom jeg, *godvillig nedlægge sit Embede*, for at Regieringen kan see, om det blot er vore *Personligheder* der har skabt den uforligelige Modsætning, eller om den ligger saa dybt, at *Religions-Frihed*, der altid var ønskelig, nu er aldeles nødvendig. Finder imidlertid Prof. fremdeles, som hidtil, at *Embedet* er alt for stort et Offer at bringe sin videnskabelige og Folkets Samvittigheds-Frihed, saa gribe han dog det eneste Middel, der endnu 364 gives til paa læmpelig Maade at redde Begge, ved at forestille Regieringen, hvad sandt er, at han umelig kan faae Fred, før det tillades Hyper-Orthodoxerne og de *gammeldags Christne* at gaae ud af den Kirke, han er ifærd med at reformere, uden at kunne tage Hensyn paa den *Historiske Skikkelse*, der rigtig nok blev lagt til Grund af Luther, men er dog, efter hans ufravigelige Paastand, kun Grundvolden for den *Catholske*, ingenlunde for den *Protestantiske Kirke*. Og hermed være da den *aabne Kæmpe-Færd* Professoren anbefalet, der ikke blot vilde betrygge ham mod de *Grundtvigske* Angreb, han nu uden Føie klager over, men betrygge ham, selv i Modstandernes Øine, den Høiagtelse, jeg er stolt af at besidde hos mange Hæders-Mænd, som ingenlunde dele min Tro, eller billige mine Tanker, men som agte det, med mig, for en Grund-Sætning, alle ærlige, ædle og ægte kraftige Naturer maae have tilfælles: aldrig at snøe sig fra sine Ord, eller skye Opoffrelser for sin Overbeviisning, men altid at unde Næsten samme Frihed, som Man selv gjør Krav paa, og altid at lade haant om kiødeligt Ryg-Styd i aandelig Kamp!